ประกาศนายทะเบียนพรรคการเมือง

เรื่อง การจดทะเบียนจัดตั้งพรรคเสมอภาค

ด้วยนายทะเบียนพรรคการเมืองโดยความเห็นของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ตามมติในการประชุม ครั้งที่ ๗๗/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๔ ได้จดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมือง ชื่อพรรคเสมอภาค ตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ ไว้ในทะเบียนพรรคการเมือง เลขที่ ๑๒/๒๕๖๔ ตั้งแต่วันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๔ โดยมีรายละเอียด เกี่ยวกับคำประกาศอุดมการณ์ทางการเมืองของพรรคการเมือง นโยบายพรรคการเมือง ข้อบังคับพรรคการเมือง และรายชื่อคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองของพรรคเสมอภาค ดังนี้

ข้อบังคับพรรคเสมอภาค พ.ศ. ๒๕๖๓

โดยที่ประชุมผู้ร่วมกันจัดตั้งพรรคเสมอภาค เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้กำหนดข้อบังคับพรรคการเมืองเพื่อให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ ดังนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับพรรคการเมืองนี้เรียกว่า "ข้อบังคับพรรคเสมอภาค พ.ศ. ๒๕๖๓"

ข้อ ๒ ข้อบังคับพรรคการเมืองนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ได้รับจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมืองเป็นต้นไป

หมวด ๑ บททั่วไป

ข้อ ๓ พรรคการเมืองตามข้อบังคับนี้เรียกว่า "พรรคเสมอภาค" ชื่อย่อภาษาไทย "สมภ." ภาษาอังกฤษว่า "Equality Party" ชื่อย่อ "EQP."

ข้อ ๔ เครื่องหมายพรรคเสมอภาคและความหมาย

(๑) พรรคเสมอภาค ใช้เครื่องหมายมีลักษณะเป็นสัญลักษณ์ "เท่ากับ" ที่มี "วงกลม" ล้อมรอบและมีตัวอักษรคำว่า "เสมอภาค" ปรากฏอยู่ด้านล่างของวงกลมดังกล่าว โดยมีอักษรคำว่า "พรรค" อยู่เหนืออักษร "เส" ของคำว่าเสมอภาค โดยแถบสีของสัญลักษณ์เท่ากับเป็นสีน้ำเงิน แถบสีของวงกลมประกอบด้วยสีชมพูและสีฟ้า ส่วนแถบสีของตัวอักษรคำว่า "เสมอภาค" และ "พรรค" เป็นสีน้ำเงิน

(๒) โดยมีความหมาย ดังนี้

สัญลักษณ์ "เท่ากับ" ที่เป็นแถบสีน้ำเงินอยู่ตรงกลางวงกลม เป็นสัญลักษณ์ ที่แสดงถึงความเสมอภาคของประชาชนคนไทยทั้งประเทศ

แถบสีชมพูและแถบสีฟ้า ที่เป็นสีแถบของวงกลมที่แบ่งครึ่งกันอย่างสมดุล แสดงถึงความเท่าเทียมกันของประชาชนคนไทยทั้งประเทศ โดยแถบสีชมพูเสมือนเป็นตัวแทนของผู้หญิง และแอลจีบีที (LGBT) ที่เป็นผู้หญิง ส่วนแถบสีฟ้าเสมือนเป็นตัวแทนของผู้ชายและแอลจีบีที (LGBT) ที่เป็นผู้ชาย ที่มีสิทธิ ความเสมอภาค เท่าเทียมกัน

สัญลักษณ์ "วงกลม" ที่เป็นแถบสีชมพูและแถบสีฟ้า เป็นสัญลักษณ์ที่แสดงถึง ความสามัคคี ความร่วมมือ ความกลมเกลียว เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันของประชาชนคนไทยทั้งประเทศ รวมกันเป็นพลังอันยิ่งใหญ่เข้มแข็งที่พร้อมจะช่วยกันผลักดันขับเคลื่อนประเทศไทยให้มีความเจริญรุ่งเรือง ก้าวหน้ามั่นคงและยั่งยืนดั่งกงล้อที่พร้อมจะหมุนไปอย่างไม่มีวันหยุดนิ่ง

คำว่า "เสมอภาค" ที่เป็นตัวอักษรแถบสีน้ำเงิน แสดงถึงการร่วมกันสร้างความเสมอภาค ในทุกภาคส่วนของประเทศ ทั้งความเสมอภาคด้านสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง

ข้อ ๕ สำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ ณ บ้านเลขที่ ๕๘๖ ถนนโชคชัย ๔ ซอย ๕๒ แขวงลาดพร้าว เขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร รหัสไปรษณีย์ ๑๐๒๓๐

หมวด ๒

คำประกาศอุดมการณ์ทางการเมืองของพรรค

ข้อ ๖ คำประกาศอุดมการณ์ทางการเมืองของพรรคเสมอภาค คือ

"มุ่งเน้นการสร้างความเสมอภาคด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม"

พรรคเสมอภาคมีกำเนิดจากการรวมตัวกันของประชาชนที่ต้องการพัฒนาด้านการเมืองไทย ให้ก้าวไปสู่การเมืองภาคประชาชน ซึ่งเป็นหลักสำคัญประการหนึ่งของอุดมการณ์ประชาธิปไตย ที่ให้มีภาคการเมืองของประชาชน โดยประชาชนและเพื่อประชาชนอย่างสมบูรณ์ ร่วมเป็นเจ้าของพรรค ร่วมกำหนดนโยบาย และร่วมตัดสินใจในเรื่องสำคัญที่เกี่ยวข้องกับชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน และความมั่นคงของประเทศ ด้วยการยึดมั่นในการเลือกผู้แทนบนพื้นฐานของคุณธรรม ความสามารถ และความกล้าหาญที่จะกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง โดยไม่ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของผลประโยชน์อันมิชอบ ด้วยประการทั้งปวง เพื่อสนับสนุนนักการเมืองที่เป็นคนดี ชื่อสัตย์ สุจริต และมีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อส่วนรวม ให้มีโอกาสทำงานเพื่อสร้างสังคมให้มีความเสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำ เป็นสังคมแห่งความดีงาม และถูกต้อง อันจะนำความสงบสุขให้กลับคืนมาสู่ประเทศชาติ และจะเป็นผลให้ประชาชนทั่วไป มีสภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดียิ่งขึ้นและมีความสุข

พรรคเสมอภาคเป็นพรรคการเมืองที่มุ่งเน้นการสร้างความเสมอภาคด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคม พรรคเสมอภาคจะอยู่เคียงข้างประชาชนในการกระทำภารกิจของชาติเป็นประชาชน ร่วมกัน โดยยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

หมวด ๓

นโยบายของพรรค

ข้อ ๗ ด้านการเมือง พรรคเสมอภาคเชื่อมั่นในการเมืองโปร่งใส ไร้การทุจริตคอร์รัปชัน โดยยึดมั่นและดำรงไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมถึงส่งเสริม การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนทุกกลุ่ม โดยเฉพาะสตรีทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น

ข้อ ๘ ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน พรรคเสมอภาคมุ่งเน้นให้การบริหารราชการแผ่นดิน ให้เป็นไปอย่างโปร่งใสตรวจสอบได้ และมีประสิทธิภาพไปพร้อมกับการมีส่วนร่วมของประชาชน สนับสนุนการกระจายอำนาจการบริหารราชการแผ่นดินลงสู่ท้องถิ่นอย่างแท้จริง โดยสนับสนุน ให้มีการจัดการเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัด กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ให้มีวาระการดำรงตำแหน่งสี่ปี เพื่อให้ได้บุคคลที่มีความรู้ความสามารถในขณะเดียวกันก็มีความยึดโยงกับประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ ยกระดับองค์การบริหารส่วนตำบลทั่วประเทศขึ้นเป็นเทศบาล โดยกำหนดให้อำนาจท้องถิ่นเป็นผู้จัดทำ บริการสาธารณะ ดูแลความเป็นอยู่ของประชาชนในท้องที่เป็นหลัก ราชการส่วนกลางเป็นเพียงผู้กำกับดูแล ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องเท่านั้น

ข้อ ๙ ด้านกฎหมาย พรรคเสมอภาคสนับสนุนการแก้ไขรัฐธรรมนูญให้มีความเป็นประชาธิปไตย สร้างความเชื่อถือของไทยในเวทีระหว่างประเทศ และมีแนวคิดเปิดกว้างในการแก้ไขกฎหมายที่ก่อให้เกิด การผูกขาดทางเศรษฐกิจ ไม่เป็นธรรม ไม่สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจสังคมในปัจจุบัน และพร้อมเป็นแกนนำ ในการแก้ไขกฎหมายและใบอนุญาตที่ไม่จำเป็น เพื่อกำจัดอุปสรรคที่ขัดขวางโอกาสการดำเนินชีวิต ของประชาชน

ข้อ ๑๐ ด้านกระบวนการยุติธรรม พรรคเสมอภาคเชื่อมั่นในการบังคับใช้กฎหมายภายใต้ หลักนิติธรรมและหลักนิติรัฐ โดยต้องมีความเป็นธรรมเป็นมาตรฐานเดียวกัน บังคับใช้กับทุกคนในสังคม โดยไม่เกี่ยงฐานะ เพศ การศึกษา เชื้อชาติ ศาสนา และไม่เลือกปฏิบัติ เพื่อรักษาไว้ซึ่งความเชื่อมั่น และความศักดิ์สิทธิ์ของกฎหมาย

ข้อ ๑๑ ด้านการศึกษา พรรคเสมอภาคส่งเสริมความเสมอภาคทางการศึกษาเพื่อให้ก้าวทันกระแสโลก พัฒนาผู้เรียนทั้งด้านวิชาการ ประสบการณ์ ทักษะชีวิต ยกระดับคุณภาพของสถานศึกษา สร้างศูนย์การเรียนรู้ นอกห้องเรียน ใช้เทคโนโลยีให้เข้ามามีบทบาทเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ และสร้างมาตรฐานการศึกษา ที่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานในอนาคต

ข้อ ๑๒ ด้านเศรษฐกิจ พรรคเสมอภาคมุ่งเน้นนโยบายพัฒนาเศรษฐกิจ เพื่อเพิ่มชีดความสามารถ ในการแข่งขันของประเทศ และพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยการลดความเหลื่อมล้ำ กระจายความสามารถในการเข้าถึงโอกาส แหล่งทุน และทรัพยากร ขจัดการผูกขาดทางเศรษฐกิจอย่างไม่เป็นธรรม พัฒนาทักษะการประกอบธุรกิจ สร้างศักยภาพและขยายโอกาสในการประกอบธุรกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมของประชาชน ส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการพาณิชย์นาวีของโลก เพื่อยกระดับเศรษฐกิจของประเทศไทยให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืน

ข้อ ๑๓ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พรรคเสมอภาคมุ่งเน้นการใช้สอยควบคู่ไปกับ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน บริหารจัดการปัญหามลพิษที่กระทบกับ สุขภาพของประชาชน ส่งเสริมบทบาทของประชาชนให้มีส่วนร่วมกับการตัดสินใจในโครงการพัฒนา ที่กระทบกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ จะมุ่งเน้นแก้ไขและปฏิรูปการจัดสรรที่ดินของรัฐ เพื่อจัดการแก้ไขปัญหาการไร้ที่ดินทำกิน และปัญหาเอกสารสิทธิ์ให้แก่ประชาชน

ข้อ ๑๔ ด้านสาธารณสุข พรรคเสมอภาคเน้นสร้างความเสมอภาคด้านสาธารณสุข เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงระบบสาธารณสุขได้อย่างทั่วถึง โดยลดปัญหาการขาดแคลนบุคลากรเครื่องมือทางการแพทย์ ยกระดับคุณภาพประสิทธิภาพโรงพยาบาลของรัฐ ปรับระบบบริการให้รวดเร็วอย่างมีคุณภาพ ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย ควบคุมค่ารักษาพยาบาลโรงพยาบาลเอกชนให้เหมาะสม และเน้นการดูแลสุขภาพ เพื่อป้องกันการเจ็บป่วยของประชาชน ยกระดับมาตรฐานการแพทย์ของประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลาง การรักษาและดูแลสุขภาพของทุกภูมิภาคทั่วโลก

ข้อ ๑๕ ด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ พรรคเสมอภาคเชื่อมั่นในสิทธิเสรีภาพ ของประชาชนในการรับรู้ เข้าถึงข้อมูลข่าวสารอย่างรอบด้าน สนับสนุนเสรีภาพของสื่อเพื่อเป็นอีกกลไกหนึ่ง ในการตรวจสอบการทำงานของภาครัฐ สนับสนุนการนำเทคโนโลยีสารสนเทศ เข้ามาเป็นเครื่องมือสำคัญ เพื่อใช้ในการพัฒนาประเทศในทุกภาคส่วน โดยเฉพาะการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ หรือการพัฒนาคุณภาพ ของประชากรทุกสาขาอาชีพ ทั้งในเรื่องความรู้ ขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ กระตุ้นให้เกิด นวัตกรรมใหม่ รวมไปถึงการบริการประชาชนอย่างเสมอภาค เท่าเทียม ทั่วถึง ยุติธรรม

ข้อ ๑๖ ด้านสังคม พรรคเสมอภาคสนับสนุนการพัฒนาสถาบันครอบครัวเป็นวาระแห่งชาติ สร้างสังคมอุดมธรรม เน้นคุณธรรม จริยธรรม การพัฒนาคุณภาพชีวิต ส่งเสริมสวัสดิการสังคมอย่างถ้วนหน้า ลดความเหลื่อมล้ำ ส่งเสริมสิทธิและการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การเมืองของประชาชนทุกกลุ่ม ทั้งเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส กลุ่มชาติพันธุ์ และผู้มีความหลากหลายทางเพศ มีจุดยืนคุ้มครองประชาชนไม่ให้ถูกกิดกัน และเลือกปฏิบัติ โดยยึดหลักความเสมอภาค เท่าเทียม ทั่วถึง ยุติธรรม ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดสังคมเสมอภาคอย่างแท้จริง

ข้อ ๑๗ ด้านอื่น ๆ ดังนี้

- (๑) ด้านแรงงาน พรรคเสมอภาคสนับสนุนการยกระดับศักยภาพ ทักษะ และสมรรถนะแรงงานอย่างต่อเนื่องสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน เพื่อสร้างผลิตภาพเพิ่ม ให้กับประเทศ ส่งเสริมสวัสดิภาพของผู้ใช้แรงงานทุกประเภทตามกฎหมาย กำหนดมาตรการรองรับ การนำปัญญาประดิษฐ์มาใช้แทนแรงงาน ป้องกันการตกงานว่างงาน
- (๒) ด้านการเกษตร พรรคเสมอภาคสนับสนุนการปลูกพืชเศรษฐกิจที่เหมาะสม ในแต่ละภูมิภาค โดยคำนึงถึงธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เกษตรกรไทยมีรายได้อย่างยั่งยืน พัฒนาการบริหาร จัดการน้ำอย่างครบวงจร สนับสนุนโครงการธนาคารน้ำใต้ดินเพื่อให้มีน้ำใช้อย่างเพียงพอและทั่วถึง

แก้ไขปัญหาภัยแล้ง และอุทกภัย ส่งเสริมความรู้ เรื่องปัจจัยการผลิต การตลาด ลดต้นทุน เพิ่มอำนาจการต่อรองด้านราคา สนับสนุนให้สหกรณ์การเกษตรเข้มแข็งทำการค้าขายกับผู้ซื้อ ทั้งในและต่างประเทศโดยตรง ส่งเสริมการเกษตรปลอดภัย ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพิ่มมูลค่า ของผลผลิตอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

- (๓) ด้านพลังงาน พรรคเสมอภาคส่งเสริมการปลูกพืชใช้เป็นพลังงานหมุนเวียน สร้างแหล่งรายได้ เสริมสร้างเศรษฐกิจของประเทศ และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมไปพร้อมกัน สนับสนุน การใช้พลังงานสะอาดในครัวเรือน การเกษตร และอุตสาหกรรม เพื่อลดค่าใช้จ่ายด้านพลังงาน
- (๔) ด้านภูมิปัญญา พรรคเสมอภาคส่งเสริมการสร้างมาตรฐานภูมิปัญญาไทย ด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัย เป็นกลไกการสร้างสุขภาพที่ดีให้กับประชาชนไปพร้อมกับ การสร้างรายได้ให้ประชาชนระดับฐานรากจนถึงระบบเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ โดยการจัดตั้ง กระทรวงสมุนไพรและการแพทย์แผนไทย

หมวด ๔

โครงสร้างการบริหารพรรคและตำแหน่งต่าง ๆ ในพรรค

ส่วนที่ ๑

โครงสร้างการบริหารพรรค

ข้อ ๑๘ โครงสร้างของพรรคเสมอภาค ประกอบด้วย

- (๑) คณะกรรมการบริหารพรรค
- (๒) คณะกรรมการสาขาพรรค
- (๓) ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

ส่วนที่ ๒

คณะกรรมการบริหารพรรค

ข้อ ๑๙ ให้มีกรรมการคณะหนึ่งเป็นคณะกรรมการบริหารพรรคมีจำนวนไม่น้อยกว่าแปดคน แต่ไม่เกินสิบเก้าคน ประกอบด้วย

(๑) หัวหน้าพรรค

- (๒) เลขาธิการพรรค
- (๓) เหรัญญิกพรรค
- (๔) นายทะเบียนสมาชิกพรรค
- (๕) กรรมการบริหารพรรค

ข้อ ๒๐ การเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคให้ดำเนินการในที่ประชุมใหญ่ของพรรค โดยการลงคะแนนลับตามลำดับ ดังนี้

- (๑) ให้ที่ประชุมใหญ่กำหนดจำนวนของคณะกรรมการบริหารพรรคตามข้อ ๑๙
- (๒) ให้ที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคจนครบจำนวนตามที่กำหนดใน (๑) ซึ่งในการเสนอชื่อผู้เข้ารับการเลือกตั้งเป็นกรรมการบริหารพรรคแต่ละตำแหน่ง ต้องมีผู้เข้าร่วมประชุม รับรองไม่น้อยกว่าสามสิบคน และผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อต้องอยู่ในที่ประชุม

ข้อ ๒๑ กรรมการบริหารพรรคต้องเป็นสมาชิกพรรค อายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปี มีวาระการดำรงตำแหน่ง คราวละสี่ปีนับแต่วันที่ได้รับจดทะเบียนจัดตั้งพรรค หรือนับแต่วันที่ที่ประชุมใหญ่พรรคเลือกตั้ง คณะกรรมการบริหารพรรคชุดใหม่ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๒๒ ในระหว่างการดำรงตำแหน่งประธานและรองประธานสภาผู้แทนราษฎรจะเป็นกรรมการ บริหารพรรคหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคขณะเดียวกันมิได้

ข้อ ๒๓ ความเป็นกรรมการบริหารพรรคสิ้นสุดลงเฉพาะตัว เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก ให้ถือว่ามีผลสมบูรณ์นับแต่วันที่พรรคได้รับหนังสือ
- (๓) ขาดจากสมาชิกภาพ
- (๔) อื่น ๆ ตามที่กฎหมายหรือข้อบังคับพรรคกำหนด

เมื่อตำแหน่งกรรมการบริหารพรรคว่างลงตามวรรคหนึ่ง ให้หัวหน้าพรรคแต่งตั้งกรรมการ บริหารพรรคคนใดคนหนึ่งที่เหมาะสมเข้าทำหน้าที่แทน จนกว่าจะมีการเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง ซึ่งต้องกระทำภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งว่างลง

ข้อ ๒๔ กรรมการบริหารพรรคทั้งคณะพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ครบวาระการดำรงตำแหน่งตามข้อบังคับพรรค

- (๒) ความเป็นกรรมการบริหารพรรคของหัวหน้าพรรคสิ้นสุดลงตามข้อ ๒๓
- (๓) กรรมการบริหารพรรคว่างลงเกินกึ่งหนึ่งของกรรมการบริหารพรรคทั้งหมด

ในกรณีกรรมการบริหารพรรคทั้งคณะพ้นจากตำแหน่งตาม (๑) ให้กรรมการบริหารพรรค ที่พ้นจากตำแหน่งทั้งคณะอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการเลือกตั้งคณะกรรมการ บริหารพรรคชุดใหม่ และให้เลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคชุดใหม่ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ กรรมการบริหารพรรคพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ

ในกรณีกรรมการบริหารพรรคทั้งคณะพ้นจากตำแหน่งตาม (๒) ให้กรรมการบริหารพรรคที่เหลืออยู่ ประชุมเลือกกรรมการบริหารพรรคคนใดคนหนึ่งทำหน้าที่แทน และให้เลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคชุดใหม่ ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่กรรมการบริหารพรรคพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ

ในกรณีกรรมการบริหารพรรคทั้งคณะพ้นจากตำแหน่งตาม (๓) ให้กรรมการบริหารพรรค เท่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไป และให้เลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคชุดใหม่ภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่กรรมการบริหารพรรคพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ

ในกรณีกรรมการบริหารพรรคพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะด้วยเหตุอื่น นอกจากเหตุตาม (๑) (๒) และ (๓) ให้กรรมการบริหารพรรคที่พ้นจากตำแหน่งทั้งคณะอยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไป และให้เลือกตั้ง คณะกรรมการบริหารพรรคชุดใหม่ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่กรรมการบริหารพรรคพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ

ข้อ ๒๕ คณะกรรมการบริหารพรรคมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

- (๑) ดำเนินกิจกรรมของพรรคให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ กฎหมาย นโยบายพรรค ข้อบังคับพรรค และมติของที่ประชุมใหญ่พรรค รวมตลอดทั้งระเบียบ ประกาศ และคำสั่งของ คณะกรรมการการเลือกตั้ง
- (๒) ควบคุมและกำกับดูแลมิให้สมาชิกพรรคหรือผู้ดำรงตำแหน่งในพรรคกระทำการ ในลักษณะที่อาจทำให้การเลือกตั้งหรือการเลือกมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม ไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรืออาจเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่บุคคลใดซึ่งสมัครเข้ารับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา ไม่ว่าโดยทางตรง หรือทางอ้อม
- (๓) ให้ความเห็นชอบในการจัดทำแผนหรือโครงการที่จะดำเนินกิจกรรมตามที่กำหนดไว้ ในกฎหมายพรรคการเมือง

- (๔) ดำเนินการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ ในกฎหมายพรรคการเมือง
- (๕) บริหารการเงิน ทรัพย์สิน และประโยชน์อื่นใดของพรรคและสาขาพรรค ตลอดจนจัดทำบัญชีตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายพรรคการเมืองให้ถูกต้องตามความเป็นจริง
- (๖) ตรวจสอบและควบคุมมิให้มีการนำเงินหรือทรัพย์สินของพรรคไปใช้จ่ายเพื่อการอื่นใด นอกจากที่กำหนดไว้ในกฎหมายพรรคการเมือง
- (๗) กรณีพรรคสิ้นสภาพความเป็นพรรคการเมืองหรือยุบพรรคยังคงต้องปฏิบัติหน้าที่ อยู่จนกว่าการชำระบัญชีจะแล้วเสร็จ แต่จะดำเนินกิจกรรมทางการเมืองในนามพรรคที่สิ้นสภาพ ความเป็นพรรคการเมืองหรือยุบพรรคมิได้
- (ಡ) ออกกฎระเบียบและจัดตั้งหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อปฏิบัติงานให้เป็นไปตาม นโยบายพรรค และข้อบังคับพรรค
- (๙) ควบคุมไม่ให้พรรค และผู้ซึ่งพรรคส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้งใช้เกินวงเงิน ตามที่กฎหมายกำหนด
  - (๑๐) เลิกพรรค สาขาพรรค และตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด
- (๑๑) กำหนดให้มีการประชุมใหญ่พรรคอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง และรายงานกิจการด้านต่าง ๆ ต่อที่ประชุมใหญ่พรรค
- (๑๒) แต่งตั้งและถอดถอนผู้ปฏิบัติงานของพรรคในกิจการต่าง ๆ ของพรรค และคณะทำงานเฉพาะกิจทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

ข้อ ๒๖ กรรมการบริหารพรรคแต่ละตำแหน่งมีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

(๑) หัวหน้าพรรค

- (ก) เป็นประธานของคณะกรรมการบริหารพรรคและเป็นผู้เรียกประชุมคณะกรรมการ บริหารพรรค ตลอดจนดำเนินการประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค
- (ข) เป็นผู้เรียกประชุมใหญ่ของพรรคตามความเห็นชอบของคณะกรรมการ บริหารพรรค และเป็นประธานของที่ประชุมใหญ่พรรคตลอดจนดำเนินการประชุมใหญ่พรรค
- (ค) เป็นผู้เรียกประชุมร่วมระหว่างคณะกรรมการบริหารพรรคกับสมาชิก สภาผู้แทนราษฎรของพรรค และเป็นประธานของที่ประชุมตลอดจนเป็นผู้ดำเนินการประชุมดังกล่าว

- (ง) เป็นผู้ลงนามประกาศ กฎระเบียบ มติของพรรค และคำสั่งพรรค
- (จ) ในกรณีที่มีความจำเป็นในการดำเนินการทางการเมืองให้มีอำนาจปฏิบัติการ ในนามของพรรคได้โดยความเห็นชอบของกรรมการบริหารพรรคไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวน คณะกรรมการบริหารพรรคเท่าที่มีอยู่ในขณะนั้น และให้ถือว่าการดำเนินการนั้นเป็นมติพรรค
  - (ฉ) อำนาจอื่น ๆ ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายและข้อบังคับพรรคการเมือง
  - (๒) เลขาธิการพรรค มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้
- (ก) เป็นผู้ตรวจสอบและกำกับดูแลกิจการทั้งปวงของพรรคตามที่คณะกรรมการ บริหารพรรคมอบหมาย และให้รับผิดชอบโดยตรงจากหัวหน้าพรรค ในกิจการที่หัวหน้าพรรค มอบหมายให้ปฏิบัติ
- (ข) เป็นผู้เสนอรายงานต่อคณะกรรมการบริหารพรรคที่ประชุมร่วม คณะกรรมการบริหารพรรคและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคและต่อที่ประชุมใหญ่พรรค
- (ค) เป็นเลขานุการของที่ประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคที่ประชุมร่วม คณะกรรมการบริหารพรรค คณะที่ปรึกษาพรรค และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรค และที่ประชุมใหญ่พรรค
  - (ง) เป็นผู้กำกับดูแลการบริหารงานของสำนักงานใหญ่พรรค
- (๓) เหรัญญิกพรรค มีหน้าที่ในการควบคุมรายรับ รายจ่ายเงิน บัญชีทรัพย์สินหนี้สิน และงบการเงิน ของพรรคตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด
- (๔) นายทะเบียนสมาชิกพรรค มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวกับการตรวจสอบคุณสมบัติ และลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิกพรรค และจัดทำทะเบียนสมาชิกพรรคให้ตรงตามความเป็นจริง และต้องให้สมาชิกพรรคตรวจดูได้โดยสะดวก ณ สำนักงานใหญ่ของพรรครวมทั้งประกาศชื่อและนามสกุล ของสมาชิกพรรคให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปด้วย เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบความถูกต้อง
  - (๕) กรรมการบริหารพรรค มีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้
    - (ก) มีหน้าที่และอำนาจตามที่หัวหน้าพรรคหรือคณะกรรมการบริหารพรรคมอบหมาย
    - (ข) เสนอข้อมูลตามความรู้ความสามารถต่อหัวหน้าพรรคหรือคณะกรรมการบริหารพรรค

ส่วนที่ ๓

สาขาพรรค

ข้อ ๒๗ ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดทะเบียนจัดตั้งพรรค ต้องดำเนินการให้มีสาขาพรรคในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่คณะกรรมการการเลือกตั้ง กำหนดอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา โดยสาขาพรรคแต่ละสาขาต้องมีสมาชิกพรรคที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขต เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือเขตจังหวัดตั้งแต่ห้าร้อยคนขึ้นไป

ข้อ ๒๘ เขตเลือกตั้งใดที่มีสมาชิกพรรคที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเลือกตั้งนั้นตั้งแต่ห้าร้อยคนขึ้นไป อาจจัดประชุมเพื่อดำเนินการจัดตั้งสาขาพรรคตามที่นายทะเบียนพรรคการเมืองประกาศกำหนด โดยในการประชุมดังกล่าวต้องมีสมาชิกพรรคเข้าร่วมประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคน เพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการ สาขาพรรค กำหนดสถานที่ตั้งสาขาพรรค และอื่น ๆ ตามที่ที่ประชุมกำหนด และเมื่อหัวหน้าพรรค ได้มีประกาศการจัดตั้งสาขาพรรคแล้ว ให้หัวหน้าพรรคแจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ประกาศการจัดตั้งสาขาพรรค

ข้อ ๒๙ คณะกรรมการสาขาพรรคให้มีจำนวนไม่น้อยกว่าเจ็ดคน ประกอบด้วย

- (๑) หัวหน้าสาขาพรรค
- (๒) รองหัวหน้าสาขาพรรค
- (๓) เลขานุการสาขาพรรค
- (๔) รองเลขานุการสาขาพรรค
- (๕) เหรัญญิกสาขาพรรค
- (๖) นายทะเบียนสมาชิกสาขาพรรค
- (๗) โฆษกสาขาพรรค

ข้อ ๓๐ กรรมการสาขาพรรคต้องเป็นสมาชิกพรรค มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปี มีวาระการดำรงตำแหน่ง คราวละสี่ปีนับแต่วันที่ประกาศจัดตั้งสาขาพรรคหรือวันที่ประชุมใหญ่สาขาพรรคให้ความเห็นชอบ การเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรคชุดใหม่ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๓๑ การเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรคให้ดำเนินการในที่ประชุมจัดตั้งสาขาพรรค หรือที่ประชุมใหญ่สาขาพรรคแล้วแต่กรณี ดังนี้

- (๑) ให้ที่ประชุมกำหนดจำนวนคณะกรรมการสาขาพรรคตามข้อ ๒๙
- (๒) เลือกหัวหน้าสาขาพรรคเป็นลำดับแรกแล้วเลือกตำแหน่งอื่น ๆ จนครบตาม (๑)
- (๓) การเสนอชื่อบุคคลที่จะได้รับเลือกตั้งเป็นคณะกรรมการสาขาพรรคจะต้องมีผู้รับรอง ไม่น้อยกว่าสองคน ผู้รับรองและผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งต้องอยู่ในที่ประชุมจัดตั้งสาขาพรรคหรือที่ประชุมใหญ่ สาขาพรรค แล้วแต่กรณี

ข้อ ๓๒ คณะกรรมการสาขาพรรค มีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

- (๑) ดำเนินกิจกรรมของพรรคให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ กฎหมาย นโยบายพรรค ข้อบังคับพรรค และมติของที่ประชุมใหญ่พรรค รวมตลอดทั้งระเบียบ ประกาศ และคำสั่งของ คณะกรรมการการเลือกตั้ง
- (๒) ส่งเสริมให้สมาชิกและประชาชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับ การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข การใช้สิทธิและเสรีภาพ อย่างมีเหตุผลและมีความรับผิดชอบต่อสังคม และความรู้เกี่ยวกับหน้าที่ของปวงชนชาวไทย
- (๓) ร่วมกับประชาชนในการหาแนวทางการพัฒนาประเทศ และการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมอย่างมีเหตุผลโดยคำนึงถึงความสมดุลระหว่างการพัฒนาด้านวัตถุกับการพัฒนาด้านจิตใจ และความอยู่เย็นเป็นสุขของประชาชนประกอบกัน
- (๔) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินกิจกรรมทางการเมือง รวมตลอดทั้งการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐและการดำเนินงานขององค์กรอิสระอย่างมีเหตุผล
- (๕) ส่งเสริมให้สมาชิกและประชาชนมีความสามัคคีปรองดอง รู้จักยอมรับ ในความเห็นทางการเมือง โดยสุจริตที่แตกต่าง และแก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองโดยสันติวิธี เพื่อประโยชน์สุขของประเทศชาติและประชาชน
- (๖) กิจกรรมอื่นอันจะยังประโยชน์ต่อการพัฒนาระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข รวมทั้งการพัฒนาพรรคการเมืองให้เป็นสถาบันทางการเมืองของประชาชน ทั้งนี้ ตามที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ข้อ ๓๓ กรรมการสาขาพรรคแต่ละตำแหน่ง มีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

(๑) หัวหน้าสาขาพรรค

- (ก) จัดให้มีบัญชีรับและจ่ายเงินของสาขาพรรค
- (ข) จัดทำบัญชีรายชื่อพร้อมที่อยู่ของสมาชิกพรรคที่มีภูมิลำเนาในเขตจังหวัด ซึ่งเป็นที่ตั้งของสาขาพรรค
  - (ค) เป็นผู้แทนของสาขาพรรคและเป็นผู้รับผิดชอบในกิจกรรมทั้งปวงของสาขาพรรค
- (ง) เป็นประธานของคณะกรรมการสาขาพรรค เรียกประชุมคณะกรรมการสาขาพรรค และเป็นประธานการประชุม
- (จ) เรียกประชุมใหญ่สาขาพรรคโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสาขาพรรค และเป็นประธานของที่ประชุม ตลอดจนดำเนินการประชุม
- (a) มีสิทธิยับยั้งมติคณะกรรมการสาขาพรรค หรือคณะกรรมการอื่น ๆ ที่คณะกรรมการสาขาพรรคจัดตั้งขึ้น เพื่อขอให้มีการทบทวนมติในกรณีที่มีความจำเป็น แต่ทั้งนี้ ต้องไม่เกินสามวัน ซึ่งหากพ้นกำหนดดังกล่าวให้ถือว่ามติของที่ประชุมนั้นมีผลใช้บังคับ
- (ช) ในกรณีที่มีความจำเป็นในการดำเนินการทางการเมือง ให้มีอำนาจ ปฏิบัติการในนามของสาขาพรรคได้ โดยความเห็นชอบของกรรมการสาขาพรรคไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวน คณะกรรมการสาขาพรรคเท่าที่มีอยู่ในขณะนั้นและให้ถือว่าการดำเนินการนั้นเป็นมติของสาขาพรรค
  - (ซ) อำนาจอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด
  - (๒) รองหัวหน้าสาขาพรรค มีอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบตามที่หัวหน้าสาขาพรรคมอบหมาย
  - (๓) เลขานุการสาขาพรรค มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบ
- (ก) ตรวจสอบและกำกับดูแลกิจการทั้งปวง ของสาขาพรรคตามที่คณะกรรมการ สาขาพรรคมอบหมาย และให้รับผิดชอบโดยตรงจากหัวหน้าสาขาพรรคในกิจการที่หัวหน้าสาขาพรรค มอบหมายให้ปฏิบัติ
  - (ข) เสนอรายงานต่อที่ประชุมคณะกรรมการสาขาพรรคและที่ประชุมใหญ่สาขาพรรค
  - (ค) เป็นเลขานุการของที่ประชุมคณะกรรมการสาขาพรรคและที่ประชุมใหญ่สาขาพรรค
  - (ง) กำกับดูแลการบริหารงานของสำนักงานสาขาพรรค
- (๔) รองเลขานุการสาขาพรรค มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบตามที่เลขานุการสาขาพรรค หรือคณะกรรมการสาขาพรรคมอบหมาย

- (๕) เหรัญญิกสาขาพรรค มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบในการควบคุม รายรับ รายจ่าย บัญชีทรัพย์สินหนี้สินและงบการเงินของสาขาพรรคตามที่คณะกรรมการสาขาพรรคกำหนด
  - (๖) นายทะเบียนสมาชิกสาขาพรรค มีอำนาจรับผิดชอบทะเบียนสมาชิกสาขาพรรค
- (๗) โฆษกสาขาพรรค มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบในการแถลงมติที่ประชุมและกิจการต่าง ๆ ของสาขาพรรค รวมถึงประชาสัมพันธ์งานของสาขาพรรคตามที่คณะกรรมการสาขาพรรคมอบหมาย

ข้อ ๓๔ ความเป็นกรรมการสาขาพรรคสิ้นสุดลงเฉพาะตัว เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก ให้ถือว่ามีผลสมบูรณ์นับแต่วันที่พรรคได้รับหนังสือ
- (๓) ขาดจากสมาชิกภาพ
- (๔) อื่น ๆ ตามที่กฎหมายหรือข้อบังคับพรรคกำหนด

เมื่อตำแหน่งกรรมการสาขาพรรคว่างลงตาม (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) ให้หัวหน้าสาขาพรรค แต่งตั้งกรรมการสาขาพรรคคนใดคนหนึ่งที่เหมาะสมเข้าทำหน้าที่แทน จนกว่าจะมีการเลือกตั้ง แทนตำแหน่งที่ว่าง ซึ่งต้องกระทำภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งว่างลง หากตำแหน่งหัวหน้า สาขาพรรคว่างลงตาม (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) ให้รองหัวหน้าสาขาพรรคลำดับต้นทำหน้าที่แทน ถ้าไม่มีรองหัวหน้าสาขาพรรค ให้กรรมการสาขาพรรคที่เหลืออยู่เลือกกรรมการสาขาพรรคคนใดคนหนึ่ง ทำหน้าที่แทน และให้มีอำนาจเรียกประชุมใหญ่เพื่อเลือกตั้งหัวหน้าสาขาพรรคแทนตำแหน่งที่ว่าง ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งว่างลง

ข้อ ๓๕ กรรมการสาขาพรรคพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ เมื่อ

- (๑) ครบวาระการดำรงตำแหน่งตามข้อบังคับพรรค
- (๒) กรรมการสาขาพรรคว่างลงเกินกึ่งหนึ่งของกรรมการสาขาพรรคทั้งหมด

เมื่อคณะกรรมการสาขาพรรคพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ ให้หัวหน้าสาขาพรรคมีอำนาจ ในการเรียกประชุมใหญ่ เพื่อดำเนินการเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรคชุดใหม่ภายในสี่สิบห้าวัน นับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ

ในกรณีกรรมการสาขาพรรคทั้งคณะพ้นจากตำแหน่งตาม (๑) ให้กรรมการสาขาพรรค ที่พ้นจากตำแหน่งทั้งคณะอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการเลือกตั้งคณะกรรมการ สาขาพรรคชุดใหม่ และให้เลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรคชุดใหม่ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่กรรมการ สาขาพรรคพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ

ในกรณีกรรมการสาขาพรรคทั้งคณะพ้นจากตำแหน่งตาม (๒) ให้รองหัวหน้าสาขาพรรค ตามลำดับทำหน้าที่แทนหัวหน้าสาขาพรรค ถ้าไม่มีรองหัวหน้าสาขาพรรคให้กรรมการสาขาพรรค ที่เหลืออยู่ประชุมเลือกกรรมการสาขาพรรคคนใดคนหนึ่งทำหน้าที่แทน และให้เลือกตั้งคณะกรรมการ สาขาพรรคชุดใหม่ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่กรรมการสาขาพรรคพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ

ในกรณีกรรมการสาขาพรรคพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะด้วยเหตุอื่น นอกจากเหตุตาม (๑) และ (๒) ให้กรรมการสาขาพรรคที่พ้นจากตำแหน่งทั้งคณะอยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไป และให้เลือกตั้งคณะกรรมการ สาขาพรรคชุดใหม่ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่กรรมการสาขาพรรคพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ

ในกรณีที่ไม่มีกรรมการสาขาพรรคเหลืออยู่ หรือมีแต่ไม่ยินยอมดำเนินการเลือกตั้งคณะกรรมการ สาขาพรรคชุดใหม่ คณะกรรมการบริหารพรรคจะดำเนินการเองหรือจะมอบหมายให้สมาชิกสาขาพรรค จำนวนหนึ่งดำเนินการแทนก็ได้

ข้อ ๓๖ เมื่อดำเนินการจัดตั้งสาขาพรรคครบตามที่กำหนดในมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ แล้ว หากต่อมาภายหลังมีสาขาพรรคไม่ครบตามมาตรา ๓๓ ให้ดำเนินการจัดตั้งสาขาพรรคให้ครบตามมาตรา ๓๓ ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ สาขาพรรคมีจำนวนไม่ครบตามมาตรา ๓๓

ส่วนที่ ๔

ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

ข้อ ๓๗ เขตเลือกตั้งในจังหวัดใดที่มิได้เป็นที่ตั้งสำนักงานใหญ่พรรค หรือสาขาพรรค ถ้ามีสมาชิกพรรคซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเลือกตั้งในจังหวัดนั้นเกินหนึ่งร้อยคน ให้พรรคแต่งตั้งสมาชิกพรรค ซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเลือกตั้งในจังหวัดนั้นซึ่งมาจากการเลือกของสมาชิกพรรค เป็นตัวแทนพรรคการเมือง ประจำจังหวัด เพื่อดำเนินกิจกรรมของพรรคในเขตเลือกตั้งนั้น

ข้อ ๓๘ ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดต้องเป็นสมาชิกพรรค มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปี มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันที่ประกาศแต่งตั้งเป็นตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดต้องไม่เป็นกรรมการบริหารพรรค หรือกรรมการสาขา พรรคในขณะเดียวกับ ข้อ ๓๙ ให้ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดมีจำนวน ๓ คน

เขตเลือกตั้งในจังหวัดใดมีสมาชิกพรรคที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเลือกตั้งเกินหนึ่งร้อยคน ให้จัดประชุมเพื่อดำเนินการแต่งตั้งตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด ตามที่นายทะเบียนพรรคการเมือง ประกาศกำหนด โดยในการประชุมดังกล่าวต้องมีสมาชิกพรรคไม่น้อยกว่าห้าสิบคน ในการลงคะแนน ให้สมาชิกพรรคมีสิทธิลงคะแนนเลือกได้หนึ่งคน และเมื่อลงคะแนนเลือกเสร็จสิ้นแล้วให้นับคะแนน และประกาศผลการนับคะแนนแล้วรายงานชื่อสมาชิกพรรคซึ่งได้รับคะแนนลำดับสูงสุดตามจำนวน ที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่งต่อหัวหน้าพรรคโดยเร็ว เมื่อหัวหน้าพรรคประกาศแต่งตั้งสมาชิกพรรคดังกล่าว เป็นตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดแล้ว ให้หัวหน้าพรรคแจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ประกาศแต่งตั้งตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

ข้อ ๔๐ ความเป็นตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดสิ้นสุดลง เมื่อ

- (๑) ครบวาระการดำรงตำแหน่งตามข้อบังคับพรรค
- (๒) ตาย
- (๓) ลาออก ให้ถือว่ามีผลสมบูรณ์นับแต่วันที่พรรคได้รับหนังสือ
- (๔) ขาดจากสมาชิกภาพ
- (๕) หัวหน้าพรรคโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารพรรค สั่งให้พ้นจากการเป็นตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

ในกรณีตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดพ้นจากตำแหน่งตาม (๑) ให้ตัวแทนพรรคการเมือง ประจำจังหวัดอยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไป และให้จัดประชุมเพื่อดำเนินการแต่งตั้งตัวแทนพรรคการเมือง ประจำจังหวัด ตามข้อ ๓๙ ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดพ้นจาก ตำแหน่งตาม (๑)

ในกรณีไม่มีตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดเหลืออยู่ ให้จัดประชุมเพื่อดำเนินการแต่งตั้ง ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด ตามข้อ ๓๙ ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ไม่มีตัวแทนพรรคการเมือง ประจำจังหวัดเหลืออยู่

ข้อ ๔๑ ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด มีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

(๑) ดำเนินกิจกรรมของพรรคให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ กฎหมาย นโยบายพรรค ข้อบังคับพรรค และมติของที่ประชุมใหญ่พรรค รวมตลอดทั้งระเบียบ ประกาศ และคำสั่งของ คณะกรรมการการเลือกตั้ง

- (๒) ส่งเสริมให้สมาชิกและประชาชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับ การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข การใช้สิทธิและเสรีภาพ อย่างมีเหตุผลและมีความรับผิดชอบต่อสังคมและความรู้เกี่ยวกับหน้าที่ของปวงชนชาวไทย
- (๓) ร่วมกับประชาชนในการหาแนวทางการพัฒนาประเทศ และการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมอย่างมีเหตุผลโดยคำนึงถึงความสมดุลระหว่างการพัฒนาด้านวัตถุกับการพัฒนาด้านจิตใจ และความอยู่เย็นเป็นสุขของประชาชนประกอบกัน
- (๔) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินกิจกรรมทางการเมือง รวมตลอดทั้งการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐและการดำเนินงานขององค์กรอิสระอย่างมีเหตุผล
- (๕) ส่งเสริมให้สมาชิกและประชาชนมีความสามัคคีปรองดอง รู้จักยอมรับ ในความเห็นทางการเมืองโดยสุจริตที่แตกต่าง และแก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองโดยสันติวิธี เพื่อประโยชน์สุขของประเทศชาติและประชาชน
- (๖) กิจกรรมอื่นอันจะยังประโยชน์ต่อการพัฒนาระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข รวมทั้งการพัฒนาพรรคการเมืองให้เป็นสถาบันทางการเมืองของประชาชน ทั้งนี้ ตามที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการการเลือกตั้ง

หมวดที่ ๕

การบริหารจัดการสาขาพรรค

และของตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

ข้อ ๔๒ การบริหารจัดการสาขาพรรค

- (๑) ให้มีการรับสมัครสมาชิกพรรค
- (๒) ให้มีการจัดทำทะเบียนสมาชิกพรรคในพื้นที่ที่รับผิดชอบของสาขาพรรค
- (๓) ประกาศชื่อและนามสกุลของสมาชิกพรรคให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป
- (๔) จัดให้มีบัญชีรับและจ่ายของสาขาพรรค

ข้อ ๔๓ การบริหารจัดการตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

- (๑) ให้มีการรับสมัครสมาชิกพรรค
- (๒) ให้มีการจัดทำทะเบียนสมาชิกพรรคในพื้นที่ที่รับผิดชอบของตัวแทนพรรคการเมือง ประจำจังหวัด

- (๓) ประกาศชื่อและนามสกุลของสมาชิกพรรคให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป
- (๔) จัดให้มีบัญชีรับและจ่ายของตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

หมวด ๖ การประชุม

ส่วนที่ ๑

การประชุมใหญ่พรรค

ข้อ ๔๔ คณะกรรมการบริหารพรรคต้องจัดให้มีการประชุมใหญ่สามัญประจำปีของพรรค อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

ข้อ ๔๕ สมาชิกซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิก ซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือกรรมการบริหารพรรคจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวน กรรมการบริหารพรรค หรือสมาชิกพรรคจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกพรรคทั้งหมด ที่มีอยู่ของพรรคหรือไม่น้อยกว่าสองร้อยห้าสิบคน แล้วแต่จำนวนใดจะน้อยกว่า มีสิทธิเข้าชื่อกัน ยื่นคำร้องขอให้จัดการประชุมใหญ่วิสามัญของพรรคได้

ในกรณีตามวรรคหนึ่งคณะกรรมการบริหารพรรคต้องจัดให้มีการประชุมใหญ่วิสามัญของพรรค ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือจากสมาชิกซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือกรรมการบริหารพรรค หรือสมาชิกพรรค แล้วแต่กรณี

ข้อ ๔๖ องค์ประชุมของที่ประชุมใหญ่พรรค ประกอบด้วย

- (๑) กรรมการบริหารพรรคไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการบริหารพรรคทั้งหมด
- (๒) ผู้แทนของสาขาพรรคไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสาขาพรรค ซึ่งในจำนวนนี้ จะต้องประกอบด้วยผู้แทนของสาขาพรรคไม่น้อยกว่าสองสาขาซึ่งมาจากต่างภาคกัน
- (๓) ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของตัวแทนพรรคการเมือง ประจำจังหวัด

(๔) สมาชิกพรรค

ข้อ ๔๗ องค์ประชุมใหญ่ของพรรคตามข้อ ๔๖ ต้องมีรวมกันทั้งหมดไม่น้อยกว่าสองร้อยห้าสิบคน การลงมติให้ถือเสียงข้างมากของที่ประชุม ในกรณีที่มีเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุม ออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด ข้อ ๔๘ ให้หัวหน้าพรรคเป็นประธานในที่ประชุมใหญ่ ถ้าหัวหน้าพรรคไม่มาประชุม ให้ที่ประชุมใหญ่เลือกกรรมการบริหารพรรคคนใดคนหนึ่งเป็นประธาน และให้เลขาธิการพรรค เป็นเลขานุการที่ประชุม แต่ถ้าเลขาธิการพรรคไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้ที่ประชุมใหญ่ เลือกกรรมการบริหารพรรคคนใดคนหนึ่งทำหน้าที่แทน

ข้อ ๔๙ การดำเนินกิจการดังต่อไปนี้ ให้กระทำโดยที่ประชุมใหญ่ของพรรค

- (๑) การแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำประกาศอุดมการณ์ทางการเมืองของพรรค หรือนโยบายของพรรค
  - (๒) การแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรค
- (๓) การเลือกตั้งหัวหน้าพรรค เลขาธิการพรรค เหรัญญิกพรรค นายทะเบียน สมาชิกพรรค และกรรมการบริหารพรรค
  - (๔) การเลือกตั้งคณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรค
- (๕) ให้ความเห็นชอบรายงานการเงินและการดำเนินกิจการของพรรคที่ได้ดำเนินการ ไปในรอบปีที่ผ่านมา
  - (๖) กิจการที่เสนอโดยคณะกรรมการบริหารพรรคหรือหัวหน้าสาขาพรรค
- (๗) กิจการอื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง กฎหมาย หรือข้อบังคับพรรค

การลงมติในที่ประชุมใหญ่ให้กระทำโดยเปิดเผย แต่การลงมติเลือกบุคคลตาม (๓) และ (๔)

ข้อ ๕๐ คำบอกกล่าวเรียกประชุมใหญ่ทุกคราวให้หัวหน้าพรรคแจ้งกำหนดการประชุม ให้สมาชิกพรรคทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน โดยให้ระบุวัน เวลา สถานที่ และระเบียบวาระการประชุมด้วย

ส่วนที่ ๒

การประชุมใหญ่สาขาพรรค

ข้อ ๕๑ คณะกรรมการสาขาพรรคต้องจัดให้มีการประชุมใหญ่สามัญประจำปีสาขาพรรค อย่างบ้อยปีละหนึ่งครั้ง

- ข้อ ๕๒ องค์ประชุมของที่ประชุมใหญ่สาขาพรรค ประกอบด้วย
  - (๑) กรรมการสาขาพรรคไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการสาขาพรรคทั้งหมด
  - (๒) สมาชิกสาขาพรรค

ข้อ ๕๓ องค์ประชุมใหญ่ของสาขาพรรคตามข้อ ๕๒ ต้องมีรวมกันทั้งหมดไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคน การลงมติให้ถือเสียงข้างมากของสมาชิกที่มาร่วมประชุม กรณีที่มีเสียงเท่ากันให้ประธาน ในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ข้อ ๕๔ ให้หัวหน้าสาขาพรรคเป็นประธานในที่ประชุมใหญ่สาขาพรรค ถ้าหัวหน้าสาขาพรรค ไม่มาประชุมให้รองหัวหน้าสาขาพรรคทำหน้าที่แทน ถ้ารองหัวหน้าสาขาพรรคไม่มาหรือไม่อยู่ในที่ประชุม ให้คณะกรรมการสาขาพรรคที่มาประชุมเลือกกรรมการสาขาพรรคคนใดคนหนึ่งเป็นประธานที่ประชุม และให้เลขานุการสาขาพรรคทำหน้าที่เป็นเลขานุการในที่ประชุม

ข้อ ๕๕ กิจการดังต่อไปนี้ให้กระทำโดยที่ประชุมใหญ่สาขาพรรค

- (๑) กิจการตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง หรือกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง หรือระเบียบ หรือประกาศของคณะกรรมการการเลือกตั้ง หรือประกาศ ของนายทะเบียนพรรคการเมือง
  - (๒) เลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรค หรือการเปลี่ยนแปลงกรรมการสาขาพรรค

ข้อ ๕๖ คำบอกกล่าวเรียกประชุมใหญ่สาขาพรรคทุกคราวให้หัวหน้าสาขาพรรคแจ้งกำหนดการประชุม ให้สมาชิกพรรคซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบของสาขาพรรคนั้นทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน โดยให้ระบุ วัน เวลา สถานที่ประชุม และระเบียบวาระการประชุมด้วย

ส่วนที่ ๓ การประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค

ข้อ ๕๗ การประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคต้องมีกรรมการบริหารพรรคมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง ของจำนวนคณะกรรมการบริหารพรรคที่มีอยู่ในขณะนั้นจึงจะเป็นองค์ประชุม โดยให้หัวหน้าพรรค เป็นประธานที่ประชุม ถ้าหัวหน้าพรรคไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้กรรมการบริหารพรรค ที่มาประชุมเลือกกรรมการบริหารพรรคคนใดคนหนึ่งทำหน้าที่เป็นประธานที่ประชุมแทน และให้เลขาธิการเป็นเลขานุการในที่ประชุม แต่ถ้าเลขาธิการพรรคไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ก็ให้กรรมการบริหารพรรคที่มาประชุมเลือกกรรมการบริหารพรรคคนใดคนหนึ่งทำหน้าที่แทน

ข้อ ๕๘ มติของที่ประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคให้ถือเสียงข้างมาก

ส่วนที่ ๔

การประชุมคณะกรรมการสาขาพรรค

ข้อ ๕๙ การประชุมคณะกรรมการสาขาพรรค ต้องมีกรรมการสาขาพรรคมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง ของจำนวนคณะกรรมการสาขาพรรคที่มีอยู่ในขณะนั้นจึงจะเป็นองค์ประชุม โดยให้หัวหน้าสาขาพรรค เป็นประธานในที่ประชุม หากหัวหน้าสาขาพรรคไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองหัวหน้าสาขาพรรคทำหน้าที่แทน และให้เลขานุการสาขาพรรคเป็นเลขานุการในที่ประชุม ถ้าเลขานุการสาขาพรรคไม่มาประชุม หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองเลขานุการสาขาพรรคทำหน้าที่แทน

ข้อ ๖๐ มติของที่ประชุมคณะกรรมการสาขาพรรคให้ถือเสียงข้างมาก

หมวด ๗

สมาชิกพรรค

ข้อ ๖๑ สมาชิกพรรคต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด ในกรณีเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติ ต้องได้สัญชาติไทยมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี
  - (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปี
- (๓) ไม่เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามมาตรา ๙๘ (๑) (๒) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) (๑๑) (๑๔) (๑๖) (๑๗) หรือ (๑๘) ของรัฐธรรมนูญ
- (๔) ไม่เป็นสมาชิกของพรรคการเมืองอื่น หรือผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมืองอื่น หรือผู้แจ้งการเตรียมการจัดตั้งพรรคการเมืองอื่น

ข้อ ๖๒ การสมัครเป็นสมาชิกพรรคให้ยื่นใบสมัครตามแบบพิมพ์ของพรรคด้วยตนเอง พร้อมด้วยเอกสารประกอบ หรือวิธีการสมัครทางอิเล็กทรอนิกส์

สมาชิกภาพของสมาชิกพรรคเริ่มตั้งแต่ได้ชำระค่าบำรุงพรรค ข้อ ๖๓ สมาชิกภาพของสมาชิกพรรคสิ้นสุดลง เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก

- (๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๖๑ เว้นแต่เป็นกรณีมีลักษณะ ต้องห้ามตามมาตรา ๙๖ (๑) ของรัฐธรรมนูญ และเป็นการบวชตามประเพณีนิยม แต่ในระหว่างมีลักษณะ ต้องห้ามดังกล่าวจะใช้สิทธิในฐานะสมาชิกพรรคมิได้
  - (๔) ไม่ชำระค่าบำรุงพรรคเป็นเวลาสองปีติดต่อกัน
- (๕) พรรคมีมติให้ออกเพราะกระทำผิดวินัยหรือจรรยาบรรณอย่างร้ายแรง หรือมีเหตุร้ายแรงอื่น
  - (๖) พรรคสิ้นสภาพความเป็นพรรคการเมือง หรือยุบพรรค

การลาออกจากสมาชิกพรรคตามวรรคหนึ่ง (๒) ให้ถือว่าสมบูรณ์เมื่อได้ยื่นใบลาออก ต่อนายทะเบียนสมาชิกพรรคหรือนายทะเบียนพรรคการเมือง

การสิ้นสุดของสมาชิกภาพตามวรรคหนึ่ง (๕) หากสมาชิกผู้นั้นดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มติของพรรคต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของที่ประชุมร่วมของคณะกรรมการบริหารพรรค และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สังกัดพรรค

ข้อ ๖๔ สมาชิกพรรคมีสิทธิต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- (๑) เสนอข้อคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ต่อพรรค
- (๒) ได้รับการคัดเลือกให้เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งในนามของพรรค
- (๓) ได้รับเลือกตั้งหรือแต่งตั้งเป็นผู้ปฏิบัติงาน คณะทำงานหรือคณะกรรมการสาขาพรรค ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด หรืออนุกรรมการในคณะต่าง ๆ หรือกรรมการบริหารพรรค ตลอดจนที่ปรึกษาพรรค
  - (๔) อื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคจะพิจารณาเป็นแต่ละกรณีไป ข้อ ๖๕ สมาชิกพรรคมีหน้าที่และความรับผิดชอบต่อพรรค ดังต่อไปนี้
- (๑) ร่วมรับผิดชอบต่อเสถียรภาพของพรรค และให้ความร่วมมือในกิจกรรม ของพรรคด้วยจิตสำนึกในอุดมคติของพรรคในฐานะเป็นเจ้าของพรรคร่วมกัน
- (๒) สนับสนุนสมาชิกพรรคผู้ที่พรรคได้พิจารณาส่งลงสมัครรับเลือกตั้งในทุกระดับ และให้ความร่วมมือในการดำเนินงานของพรรคด้วยความเต็มใจ และบริสุทธิ์ใจเพื่อความก้าวหน้าของพรรค

- (๓) ปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับของพรรคอย่างเคร่งครัด ให้การสนับสนุนนโยบาย และมติของพรรคอย่างจริงจัง
  - (๔) ร่วมกิจกรรมทางการเมืองของพรรคด้วยความเต็มใจและเต็มความสามารถ ข้อ ๖๖ ความรับผิดชอบของพรรคต่อสมาชิกพรรค ดังต่อไปนี้
- (๑) ดำเนินการทางการเมืองอย่างจริงจังและต่อเนื่อง เพื่อให้พรรคได้ก้าวไปสู่การมีบทบาท ทางการเมืองและเข้าสู่การบริหารประเทศตามนโยบายของพรรคเพื่อบรรลุเป้าหมายตามอุดมการณ์
- (๒) ส่งเสริมสถานภาพของสมาชิกให้มีสมรรถภาพต่อการดำรงชีวิตของตนเอง และครอบครัว และจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์เพื่อสมานสามัคคีระหว่างมวลสมาชิกทั่วประเทศ
  - (๓) ให้สวัสดิการคุ้มครองจากอิทธิพล อำนาจมืด และส่งเสริมอาชีพให้กับมวลสมาชิก
- (๔) ให้ความสำคัญแก่มวลสมาชิกพรรคทุกท่านอย่างเต็มรูปแบบ โดยให้ถือว่า สมาชิกพรรคเป็นบุคคลสำคัญและเป็นองค์กรหลักของพรรค

หมวด ๘

มาตรฐานทางจริยธรรมของสมาชิกพรรค และกรรมการบริหารพรรค

ส่วนที่ ๑

มาตรฐานทางจริยธรรมอันเป็นอุดมการณ์

ข้อ ๖๗ ต้องยึดมั่นและธำรงไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ข้อ ๖๘ ต้องพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ เอกราช อธิปไตย บูรณภาพแห่งอาณาเขต และเขตที่ประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตย เกียรติภูมิและผลประโยชน์ของชาติ ความมั่นคงของรัฐ และความสงบเรียบร้อยของประชาชน

ข้อ ๖๙ ต้องถือผลประโยชน์ของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตน

ข้อ ๗๐ ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ไม่แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ เพื่อตนเองหรือผู้อื่น หรือมีพฤติการณ์ที่รู้เห็นหรือยินยอมให้ผู้อื่นใช้ตำแหน่งหน้าที่ของตนแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ ข้อ ๗๑ ต้องไม่ขอ ไม่เรียก ไม่รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดในประการ ที่อาจทำให้กระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติหน้าที่

ข้อ ๗๒ ต้องไม่รับของขวัญของกำนัล ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด เว้นแต่เป็นการรับจาก การให้โดยธรรมจรรยา และการรับที่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับให้รับได้

ส่วนที่ ๒

มาตรฐานทางจริยธรรมอันเป็นค่านิยมหลัก

ข้อ ๗๓ ไม่กระทำการอันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม ทั้งนี้ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม

ข้อ ๗๔ ยึดมั่นหลักนิติธรรม และประพฤติตนอยู่ในกรอบศีลธรรมอันดีของประชาชน

ข้อ ๗๕ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความยุติธรรม เป็นอิสระ เป็นกลาง และปราศจากอคติ โดยไม่หวั่นไหวต่ออิทธิพล กระแสสังคม หรือแรงกดดันอันมิชอบด้วยกฎหมาย โดยคำนึงถึงสิทธิ และเสรีภาพของประชาชน ทั้งนี้ ตามความเหมาะสมแห่งสถานภาพ

ข้อ ๗๖ รักษาไว้ซึ่งความลับในการประชุม การพิจารณาวินิจฉัย รวมทั้งเคารพต่อมติ ของที่ประชุมฝ่ายข้างมาก และเหตุผลของทุกฝ่ายอย่างเคร่งครัด

ข้อ ๗๗ ให้ข้อมูลข่าวสารตามข้อเท็จจริงแก่ประชาชนหรือสื่อมวลชนอันอยู่ในความรับผิดชอบของตน ถูกต้องครบถ้วนและไม่บิดเบือน

ข้อ ๗๘ ไม่ให้คำปรึกษาแก่บุคคลภายนอก หรือแสดงความคิดเห็น หรือข้อมูลต่อสื่อสาธารณะ หรือสาธารณชนในเรื่องที่อยู่ในระหว่างการพิจารณา อันอาจก่อให้เกิดความเสียหายหรือเสียความเป็นธรรม แก่การปฏิบัติหน้าที่ เว้นแต่เป็นการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายขององค์กร

ข้อ ๗๙ ไม่กระทำการใดที่ก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อเกียรติศักดิ์ของการดำรงตำแหน่ง

ข้อ ๘๐ ไม่ปล่อยปละละเลยหรือยินยอมให้บุคคลในครอบครัว หรือบุคคลที่อยู่ในกำกับดูแล หรือความรับผิดชอบของตน เรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากคู่กรณี หรือจากบุคคลอื่นใดในประการที่อาจทำให้กระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติหน้าที่ของตน ข้อ ๘๑ ไม่คบหาสมาคมกับคู่กรณี ผู้ประพฤติผิดกฎหมาย ผู้มีอิทธิพล หรือผู้มีความประพฤติ หรือผู้มีชื่อเสียงในทางเสื่อมเสีย อันอาจกระทบกระเทือนต่อความเชื่อถือศรัทธาของประชาชน ในการปฏิบัติหน้าที่

ข้อ ๘๒ ไม่กระทำการอันมีลักษณะเป็นการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ จนเป็นเหตุทำให้ผู้ถูกกระทำ ได้รับความเดือดร้อนเสียหายหรือกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ โดยผู้ถูกกระทำอยู่ในภาวะจำต้องยอมรับ ในการกระทำนั้น ไม่นำความสัมพันธ์ทางเพศที่ตนมีต่อบุคคลใดมาเป็นเหตุหรือมีอิทธิพลครอบงำให้ใช้ดุลพินิจ ในการปฏิบัติหน้าที่อันเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่บุคคลใด

ส่วนที่ ๓ จริยธรรมทั่วไป

ข้อ ๘๓ ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มกำลังความสามารถ และยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรมโปร่งใส และตรวจสอบได้ และปฏิบัติตามกฎหมาย โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของชาติและความผาสุก ของประชาชนโดยรวม

ข้อ ๘๔ ดูแลรักษาและใช้ทรัพย์สินของพรรคอย่างประหยัด คุ้มค่า โดยระมัดระวังมิให้เสียหาย หรือสิ้นเปลืองโดยไม่จำเป็น

ข้อ ๘๕ รักษาความลับของพรรค และระเบียบแบบแผนของพรรค

ข้อ ๘๖ ดำเนินการอื่นให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และระบบคุณธรรม รวมทั้งส่งเสริม และสนับสนุนให้เกิดความสามัคคี ในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์ส่วนรวม

ส่วนที่ ๔

การฝ่าฝืน และไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม

ข้อ ๘๗ การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมในส่วนที่ ๑ ให้ถือว่ามีลักษณะร้ายแรง การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมในส่วนที่ ๒ และส่วนที่ ๓ จะถือว่า มีลักษณะร้ายแรงหรือไม่ ให้พิจารณาถึงพฤติกรรมของการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติ เจตนา และความร้ายแรง ของความเสียหายที่เกิดจากการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัตินั้น

ข้อ ๘๘ การดำเนินการแก่บุคคลใดว่ากระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมนี้ ให้เป็นไปตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ กฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการนั้น

หมวด ๙

หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกสมาชิกพรรคเพื่อส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้ง
เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและแบบบัญชีรายชื่อ
และการคัดเลือกบุคคลซึ่งพรรคเห็นสมควรจะเสนอให้ได้รับ
การพิจารณาแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี

ส่วนที่ ๑

คณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้ง

ข้อ ๘๙ เมื่อมีกรณีต้องสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้ง พรรคต้องจัดให้มีคณะกรรมการสรรหา ผู้สมัครรับเลือกตั้ง

ข้อ ๙๐ ให้มีกรรมการคณะหนึ่งเป็นคณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้ง มีจำนวนสิบเอ็ดคน ประกอบด้วย

- (๑) กรรมการบริหารพรรคจำนวนสี่คน
- (๒) หัวหน้าสาขาพรรคซึ่งมาจากภาคละหนึ่งสาขา
- (๓) ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดจำนวนสามคน

ข้อ ๙๑ การเลือกตั้งคณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งให้ดำเนินการในที่ประชุมใหญ่พรรค โดยการลงคะแนนลับ

ส่วนที่ ๒

หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกสมาชิกพรรค เพื่อส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง

ข้อ ๔๒ พรรคซึ่งประสงค์จะส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ในเขตเลือกตั้งใด ต้องมีสาขาพรรค หรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดที่มีเขตพื้นที่รับผิดชอบ ในเขตเลือกตั้งนั้น

การส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งใดให้พรรค ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งจากผู้ซึ่งได้รับเลือกจากสาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดที่มีเขต พื้นที่รับผิดชอบในเขตเลือกตั้งนั้นเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้ง ข้อ ๙๓ การสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ให้ดำเนินการตามวิธีการ ดังต่อไปนี้

- (๑) ให้คณะกรรมการสรรหากำหนดวัน เวลา และสถานที่ในการสมัครเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้ง และประกาศให้สมาชิกพรรคทราบเป็นการทั่วไป
- (๒) เมื่อพ้นกำหนดเวลารับสมัครตาม (๑) ให้คณะกรรมการสรรหาตรวจสอบคุณสมบัติ ของผู้สมัครในแต่ละเขตเลือกตั้ง แล้วส่งรายชื่อผู้สมัครให้สาขาพรรค หรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด ที่มีพื้นที่รับผิดชอบในเขตเลือกตั้งนั้น
- (๓) เมื่อสาขาพรรค หรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดได้รับรายชื่อผู้สมัคร จากคณะกรรมการสรรหาแล้ว ให้หัวหน้าสาขาพรรค หรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดจัดการประชุม สมาชิกพรรคเพื่อลงคะแนนเลือกผู้สมัครตามรายชื่อที่คณะกรรมการสรรหาส่งมา
- (๔) การประชุมสาขาพรรคต้องมีสมาชิกพรรคมาประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคน หรือการประชุมตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่าห้าสิบคน โดยในการลงคะแนนให้สมาชิกมีสิทธิลงคะแนนเลือกได้หนึ่งคน และเมื่อลงคะแนนเลือกเสร็จสิ้นแล้ว ให้นับคะแนนและประกาศผลการนับคะแนนของสาขาพรรค หรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด ในเขตเลือกตั้งนั้น แล้วรายงานรายชื่อผู้สมัครซึ่งได้รับคะแนนลำดับสูงสุดสองลำดับแรกให้คณะกรรมการ สรรหาโดยเร็ว ในกรณีที่มีผู้มีคะแนนเท่ากันมากกว่าจำนวนดังกล่าว ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการสรรหา ในการจัดเรียงลำดับ
- (๕) ให้คณะกรรมการสรรหาส่งรายชื่อผู้สมัครซึ่งได้รับคะแนนของแต่ละเขตเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการบริหารพรรคพิจารณาให้ความเห็นชอบโดยพิจารณาจากผู้มีคะแนนสูงสุดของแต่ละเขตเลือกตั้ง หากคณะกรรมการบริหารพรรคไม่เห็นชอบ ให้แสดงเหตุผลและให้พิจารณาผู้สมัครซึ่งได้คะแนนในลำดับถัดไป เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้ง ในกรณีที่คณะกรรมการบริหารพรรคไม่เห็นชอบกับรายชื่อที่สาขาพรรค หรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดส่งมาทั้งหมด ให้คณะกรรมการบริหารพรรคและคณะกรรมการสรรหา ประชุมร่วมกัน หากที่ประชุมร่วมกันมีมติเห็นชอบกับรายชื่อผู้สมัครผู้ใดให้เสนอรายชื่อผู้นั้นเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้ง แต่ถ้าที่ประชุมร่วมกันมีมติไม่เห็นชอบกับรายชื่อผู้สมัครที่สาขาพรรค หรือตัวแทนพรรคการเมือง ประจำจังหวัดส่งมาทั้งหมด ให้คณะกรรมการสรรหาแจ้งเหตุผลให้หัวหน้าสาขาพรรค หรือตัวแทนพรรคการเมือง ประจำจังหวัดในเขตเลือกตั้งนั้นทราบและให้ดำเนินการตาม (๑) (๒) (๓) และ (๔) จนกว่าจะได้ผู้สมัคร รับเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้น

ส่วนที่ ๓

หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกสมาชิกพรรค เพื่อส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ

ข้อ ๙๔ การส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ให้พรรคจัดทำบัญชีรายชื่อ เพื่อส่งให้สาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด โดยให้คำนึงถึงผู้สมัครรับเลือกตั้งจาก ภูมิภาคต่าง ๆ และความเท่าเทียมกันระหว่างชายและหญิงด้วย

ข้อ ๙๕ การสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อให้ดำเนินการตามวิธีการ ดังต่อไปนี้

- (๑) ให้คณะกรรมการสรรหากำหนดวัน เวลา และสถานที่ในการเสนอรายชื่อบุคคล เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้ง และมีหนังสือแจ้งไปยังคณะกรรมการบริหารพรรค หัวหน้าสาขาพรรค ตัวแทนพรรคการเมือง ประจำจังหวัด และประกาศให้สมาชิกทราบเป็นการทั่วไป
- (๒) เมื่อพ้นกำหนดเวลาเสนอรายชื่อจากกรรมการบริหารพรรค หัวหน้าสาขาพรรค และตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดตาม (๑) ให้คณะกรรมการสรรหาตรวจสอบคุณสมบัติ และจัดทำบัญชีรายชื่อไม่เกินหนึ่งร้อยห้าสิบรายชื่อ โดยคำนึงถึงผู้สมัครรับเลือกตั้งจากภูมิภาคต่าง ๆ และความเท่าเทียมกันระหว่างชายและหญิง แล้วส่งบัญชีรายชื่อดังกล่าวไปยังสาขาพรรคหรือตัวแทน พรรคการเมืองประจำจังหวัด
- (๓) ให้หัวหน้าสาขาพรรค หรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด จัดการประชุม เพื่อให้สมาชิกลงคะแนนเลือกปุคคลในบัญชีรายชื่อตาม (๒) โดยให้สมาชิกลงคะแนนเลือกได้คนละไม่เกิน สิบห้ารายชื่อ โดยการประชุมสาขาพรรคต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคนหรือการประชุม ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่าห้าสิบคน เมื่อลงคะแนนเลือกเสร็จสิ้นแล้ว ให้หัวหน้าสาขาพรรค หรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดประกาศผลการนับคะแนนของสาขาพรรค หรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดนั้นแล้วรายงานไปยังคณะกรรมการสรรหาโดยเร็ว
- (๔) ให้คณะกรรมการสรรหาจัดทำบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้ง โดยเรียงลำดับ ตามผลรวมของคะแนนที่ได้รับจากสาขาพรรค หรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดตาม (๓) ในกรณีที่หัวหน้าพรรคประสงค์จะเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ

ให้หัวหน้าพรรคอยู่ในบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งลำดับที่หนึ่ง และให้เรียงลำดับรายชื่อตามผลคะแนน ดังกล่าวในลำดับถัดไปจนครบจำนวน ในกรณีที่คะแนนของบุคคลตามบัญชีรายชื่อเท่ากันให้เป็นอำนาจ ของคณะกรรมการสรรหาในการจัดเรียงลำดับ

(๕) ให้คณะกรรมการสรรหาส่งบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งตาม (๔) ให้คณะกรรมการบริหารพรรคพิจารณาให้ความเห็นชอบ หากคณะกรรมการบริหารพรรคไม่เห็นชอบ ให้ดำเนินการตาม (๑) (๒) (๓) และ (๔) จนกว่าจะได้บัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้ง

เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสมาชิก ในกรณีที่สมาชิกผู้ใดมีภูมิลำเนา อยู่ในเขตเลือกตั้งที่ยังมิได้มีการจัดตั้งสาขาพรรค หรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด ให้ถือว่า สมาชิกผู้นั้นเป็นสมาชิกซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเลือกตั้งของสาขาพรรค หรือตัวแทนพรรคการเมือง ประจำจังหวัด ที่มีเขตเลือกตั้งใกล้เคียงตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด

ส่วนที่ ๔ ข้อยกเว้นในการส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง

ข้อ ๙๖ ในการเลือกตั้งทั่วไป การส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง และแบบบัญชีรายชื่อ ให้ดำเนินการสรรหาตามวิธีการที่กำหนดในข้อ ๙๓ และข้อ ๙๕ เว้นแต่กรณี ที่เป็นการส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งสำหรับการเลือกตั้งแทน การเลือกตั้งที่เป็นโมฆะ หรือการเลือกตั้งใหม่ในกรณีที่ไม่มีผู้ใดได้รับเลือกตั้งหรือกรณีผู้สมัครตายก่อนปิด การรับสมัครรับเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งและคณะกรรมการบริหารพรรค เป็นผู้พิจารณาร่วมกัน

ส่วนที่ ๕ การคัดเลือกบุคคลซึ่งพรรคเห็นสมควรจะเสนอ ให้ได้รับพิจารณาแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี

ข้อ ๙๗ กรณีที่มีการเลือกตั้งทั่วไป ให้พรรคที่ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งแจ้งรายชื่อบุคคล ซึ่งพรรคนั้นมีมติว่าจะเสนอให้สภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี ไม่เกินสามรายชื่อต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งก่อนปิดการรับสมัครเลือกตั้ง

พรรคจะไม่เสนอรายชื่อบุคคลตามวรรคหนึ่งก็ได้

ข้อ ๙๘ การเสนอชื่อบุคคลตามข้อ ๙๗ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

- (๑) ต้องมีหนังสือยินยอมของบุคคลซึ่งได้รับการเสนอชื่อ โดยมีรายละเอียด ตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด
- (๒) ผู้ได้รับการเสนอชื่อต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามที่จะเป็นรัฐมนตรี ตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด และไม่เคยทำหนังสือยินยอมตาม (๑) ให้พรรคการเมืองอื่นในการเลือกตั้งคราวนั้น การเสนอชื่อบุคคลใดที่มิได้เป็นไปตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าไม่มีการเสนอชื่อบุคคลนั้น

หมวด ๑๐

หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกบุคคลดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ข้อ ๙๙ กรณีที่จะมีการแต่งตั้งบุคคลเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ให้พรรคประกาศ ให้สมาชิกทราบเป็นการทั่วไป เพื่อเชิญชวนให้กรรมการบริหารพรรค กรรมการสาขาพรรค ตัวแทนพรรคการเมือง ประจำจังหวัด และสมาชิกพรรค เสนอชื่อบุคคลที่เห็นสมควรจะเสนอให้ได้รับการพิจารณาแต่งตั้ง เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองต่อคณะกรรมการบริหารพรรคภายในระยะเวลาที่กำหนด และให้คณะกรรมการบริหารพรรคพิจารณาคัดเลือกบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ตามที่กฎหมายกำหนด และเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ ชื่อสัตย์สุจริต มีคุณธรรมจริยธรรม จากรายชื่อบุคคลที่กรรมการบริหารพรรค กรรมการสาขาพรรค ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด หรือสมาชิกพรรค เสนอมาเพื่อแต่งตั้งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

หมวด ๑๑

การบริหารการเงินและทรัพย์สิน และการจัดทำบัญชีของพรรค สาขาพรรค และตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

ข้อ ๑๐๐ ให้คณะกรรมการบริหารพรรคมีหน้าที่บริหารการเงิน ทรัพย์สิน และประโยชน์อื่นใด ของพรรคและสาขาพรรค ตลอดจนจัดให้มีการทำบัญชีให้ถูกต้องตามความเป็นจริง

ให้หัวหน้าสาขาพรรคและตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด จัดให้มีบัญชีรับและจ่ายเงิน ของสาขาพรรคหรือที่ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดได้รับหรือจ่าย โดยบันทึกบัญชีให้แล้วเสร็จ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รายการนั้นเกิดขึ้น และสรุปรายงานให้พรรคทราบเป็นประจำทุกสิ้นเดือน และปิดประกาศไว้ ณ สำนักงานสาขาพรรค หรือที่ทำการตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด ให้หัวหน้าสาขาพรรคและตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด จัดให้มีการทำบัญชีรายชื่อ พร้อมที่อยู่ของสมาชิกที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตจังหวัดซึ่งเป็นที่ตั้งของสาขาพรรค หรือในเขตจังหวัดที่ตนเป็นตัวแทน และปิดประกาศไว้ ณ สำนักงานสาขาพรรค หรือสถานที่ทำการตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

ข้อ ๑๐๑ การลงรายการบัญชีของพรรคต้องมีเอกสารประกอบการลงบัญชีที่ถูกต้องครบถ้วน โดยต้องจัดทำภายในระยะเวลา ดังนี้

- (๑) การลงบัญชีรายวันแสดงรายได้หรือรายรับและแสดงค่าใช้จ่ายหรือรายจ่าย และบัญชีแสดงรายรับจากการบริจาค ต้องลงรายการให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่รายการนั้นเกิดขึ้น
- (๒) บัญชีแยกประเภทและบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ต้องลงรายการ ให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันสิ้นเดือนของเดือนที่รายการนั้นเกิดขึ้น

หมวด ๑๒

รายได้ของพรรค

และอัตราค่าธรรมเนียมและค่าบำรุงพรรค

ข้อ ๑๐๒ พรรคอาจมีรายได้ ดังต่อไปนี้

- (๑) เงินทุนประเดิมของพรรค
- (๒) เงินค่าธรรมเนียมและค่าบำรุงพรรค
- (๓) เงินที่ได้จากการจำหน่ายสินค้าหรือบริการของพรรค
- (๔) เงิน ทรัพย์สิน และประโยชน์อื่นใดที่ได้จากการจัดกิจกรรมระดมทุนของพรรค
- (๕) เงิน ทรัพย์สิน และประโยชน์อื่นใดที่ได้จากการรับบริจาค
- (๖) เงินอุดหนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง
- (๗) ดอกผลของเงินและรายได้จากทรัพย์สินของพรรค

ส่วนที่ ๑

การหารายได้จากการจำหน่ายสินค้า

ข้อ ๑๐๓ การจำหน่ายสินค้าหรือบริการต้องไม่มุ่งแสวงหาผลกำไรมาแบ่งปันกันในทางธุรกิจ โดยราคาหรือค่าตอบแทนจากการจำหน่ายสินค้าหรือการให้บริการจะต้องคำนึงถึงราคาตามปกติในท้องที่นั้น ข้อ ๑๐๔ สถานที่จำหน่ายสินค้าหรือบริการ ได้แก่ ที่ตั้งสำนักงานใหญ่พรรค ที่ตั้งสำนักงานสาขาพรรค บริเวณสถานที่จัดกิจกรรมระดมทุน บริเวณสถานที่จัดประชุมใหญ่ประจำปีของพรรค สาขาพรรค หรือสถานที่ทำการตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

ข้อ ๑๐๕ เมื่อพรรคดำเนินการจำหน่ายสินค้าหรือบริการ ให้หัวหน้าพรรคจัดทำทะเบียน สินค้าหรือบริการ ซึ่งประกอบด้วย รายการ จำนวนเงิน หรือมูลค่าของสินค้า หรืออัตราค่าบริการ แต่ละประเภทให้ครบถ้วนและถูกต้อง

ข้อ ๑๐๖ การจำหน่ายสินค้าหรือบริการ ให้บันทึกบัญชีรายวันแสดงรายได้หรือรายรับ และให้แสดงในงบการเงินประจำปีของพรรคให้ครบถ้วนและถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนด

ข้อ ๑๐๗ การจำหน่ายสินค้าหรือบริการต้องไม่กระทำในช่วงเก้าสิบวันก่อนวันครบอายุของ สภาผู้แทนราษฎรจนถึงวันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในกรณีการเลือกตั้งทั่วไปอันเนื่องมาจาก ครบอายุของสภาผู้แทนราษฎร และต้องไม่กระทำในช่วงที่มีพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจนถึงวันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และในกรณีที่เป็นการเลือกตั้ง อันเนื่องมาจากเหตุอื่น นอกจากการครบอายุของสภาผู้แทนราษฎร

ส่วนที่ ๒

การจัดกิจกรรมระดมทุน

ข้อ ๑๐๘ การจัดกิจกรรมระดมทุนของพรรคต้องกระทำโดยเปิดเผย และแสดงวัตถุประสงค์ ว่าเป็นการระดมทุนของพรรคอย่างชัดเจน

ข้อ ๑๐๙ สถานที่จัดกิจกรรมระดมทุน ได้แก่ ที่ตั้งสำนักงานใหญ่พรรค ที่ตั้งสำนักงานสาขาพรรค บริเวณสถานที่จัดประชุมใหญ่ประจำปีของพรรค สาขาพรรค สถานที่ทำการตัวแทนพรรคการเมือง ประจำจังหวัด หรือสถานที่ที่พรรคเห็นสมควร

ข้อ ๑๑๐ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่จัดกิจกรรมระดมทุนสิ้นสุดลง ให้หัวหน้าพรรคจัดทำ รายละเอียดเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมระดมทุน และจำนวนเงินที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมระดมทุน และให้หัวหน้าพรรคประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป พร้อมทั้งแจ้งให้นายทะเบียน พรรคการเมืองทราบด้วย

ข้อ ๑๑๑ การจัดกิจกรรมระดมทุนให้บันทึกบัญชีรายวันแสดงรายได้หรือรายรับและนำไปแสดง ในงบการเงินประจำปีของพรรคให้ครบถ้วนและถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนด ข้อ ๑๑๒ การจัดกิจกรรมระดมทุนต้องไม่กระทำในช่วงเก้าสิบวันก่อนวันครบอายุของ สภาผู้แทนราษฎรจนถึงวันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในกรณีการเลือกตั้งทั่วไป อันเนื่องมาจาก ครบอายุของสภาผู้แทนราษฎร และต้องไม่กระทำในช่วงที่มีพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจนถึงวันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และในกรณีที่เป็นการเลือกตั้ง อันเนื่องมาจากเหตุอื่นนอกจากการครบอายุของสภาผู้แทนราษฎร

ส่วนที่ ๓

การรับบริจาคของพรรค

ข้อ ๑๑๓ ให้หัวหน้าพรรคและเหรัญญิกพรรค เปิดบัญชีกับธนาคารพาณิชย์ โดยระบุชื่อ เจ้าของบัญชีในนามของพรรคนั้น และให้หัวหน้าพรรคแจ้งหมายเลขบัญชีของบัญชีเงินฝากและจำนวนเงิน ที่เปิดบัญชีของทุกบัญชีให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่เปิดบัญชีดังกล่าว

ข้อ ๑๑๔ กรณีรับบริจาคเป็นเงินสดให้หัวหน้าพรรคและเหรัญญิกพรรคนำเงินฝากไว้ในบัญชี ธนาคารพาณิชย์ตามข้อ ๑๑๓ ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับบริจาค หากการรับบริจาคเป็นตั๋วแลกเงิน หรือเช็คจะต้องไม่ถูกปฏิเสธการจ่ายเงิน จึงถือได้ว่าเป็นการบริจาคแก่พรรค

ข้อ ๑๑๕ เมื่อมีการบริจาคให้ผู้รับบริจาคจัดทำบันทึกการรับบริจาคให้แล้วเสร็จภายในสามวัน นับแต่วันที่ได้รับบริจาค และให้จัดส่งบันทึกการรับบริจาคพร้อมเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด ให้แก่พรรคภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับบริจาค

ถ้าหากทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดมิอาจนำส่งแก่พรรคได้ ให้ผู้รับบริจาคแจ้งรายละเอียด เกี่ยวกับการรับบริจาคนั้นให้พรรคทราบ

ข้อ ๑๑๖ เมื่อพรรคได้รับหลักฐานตามข้อ ๑๑๕ ให้ออกใบเสร็จรับเงิน หรือหลักฐาน การรับบริจาคทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดภายในวันที่ที่ได้รับบริจาค แล้วจัดส่งใบเสร็จรับเงิน หรือหลักฐานการรับบริจาคให้แก่ผู้บริจาคภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ออกหลักฐานนั้น

ข้อ ๑๑๗ ให้พรรคบันทึกการรับบริจาคไว้ในบัญชีแสดงรายรับจากการบริจาคของพรรค ให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่เกิดรายการ โดยอย่างน้อยต้องมีรายการ ดังนี้

- (๑) ชื่อ ที่อยู่ของพรรค
- (๒) ชื่อตัว ชื่อสกุล และที่อยู่ของผู้บริจาค

- (๓) ชื่อตัว ชื่อสกุล และตำแหน่งผู้รับบริจาค
- (๔) วัน เดือน ปีที่รับบริจาค
- (๕) รายละเอียดการรับบริจาค
- (๖) จำนวนเงินหรือมูลค่าทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด
- (๗) เอกสารอ้างอิง
- (๘) ลายมือชื่อหัวหน้าพรรคและเหรัญญิกพรรค

ข้อ ๑๑๘ ให้หัวหน้าพรรคประกาศบัญชีรายชื่อผู้บริจาค จำนวนเงิน รายการทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่ได้รับบริจาคที่มีมูลค่าไม่น้อยกว่าห้าพันบาท พร้อมทั้งวัตถุประสงค์ของการบริจาค เพื่อให้ประชาชนทราบเป็นประจำทุกสิ้นเดือนแล้วแจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ประกาศ

การตีราคาทรัพย์สิน หรือการประเมินมูลค่าประโยชน์อื่นใดที่ได้รับบริจาคให้คำนวณราคาทรัพย์สิน อัตราค่าเช่า ค่าตอบแทนหรือค่าของสิทธิที่รับตามปกติทางการค้าในท้องที่นั้น

ข้อ ๑๑๙ บุคคลใดจะบริจาคเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดให้แก่พรรคมีมูลค่าเกินสิบล้านบาท ต่อพรรคการเมืองต่อปีมิได้ และในกรณีที่บุคคลนั้นเป็นนิติบุคคล การบริจาคเงินทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด ให้แก่พรรคไม่ว่าพรรคเดียวหรือหลายพรรคเกินปีละห้าล้านบาทต้องแจ้งให้ที่ประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้นทราบ ในการประชุมใหญ่คราวต่อไปหลังจากบริจาคแล้ว

พรรคจะรับบริจาคเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดซึ่งมีมูลค่าเกินวรรคหนึ่งมิได้

ส่วนที่ ๔

อัตราค่าธรรมเนียมและค่าบำรุงพรรค

ข้อ ๑๒๐ สมาชิกพรรคต้องชำระค่าธรรมเนียมและค่าบำรุงพรรคปีละหนึ่งร้อยบาท แบบตลอดชีพสองพันบาท

เพื่อประโยชน์ในการนับรอบระยะเวลาการชำระค่าบำรุงพรรคประจำปีของสมาชิกให้ถือว่า รอบระยะเวลาการชำระค่าบำรุงพรรคประจำปีของปีที่สมาชิกได้ชำระค่าบำรุงพรรคเป็นครั้งแรกสิ้นสุดลง ในวันสิ้นปีปฏิทินของปีเดียวกันนั้น และให้เริ่มต้นนับรอบระยะเวลาการชำระค่าบำรุงพรรคประจำปี ของปีถัดไปใหม่ โดยให้เริ่มต้นนับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคมและสิ้นสุดลงในวันที่ ๓๑ ธันวาคมของปีเดียวกัน ทั้งนี้ สมาชิกอาจชำระค่าบำรุงพรรคประจำปีของปีถัดไปภายในกรอบระยะเวลาดังกล่าวเมื่อใดก็ได้

หมวด ๑๒/๑

การใช้จ่ายของพรรค

ข้อ ๑๒๐/๑ เงินและทรัพย์สินของพรรคต้องนำไปใช้จ่ายเพื่อดำเนินกิจกรรมทางการเมืองของพรรค ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งของพรรคและสมาชิกและค่าใช้จ่ายในการบริหารพรรค

พรรคต้องเปิดเผยค่าใช้จ่ายในการโฆษณาหรือประชาสัมพันธ์การดำเนินกิจกรรมของพรรค ไม่ว่าจะรูปแบบใด ให้สมาชิกและประชาชนทราบเป็นการทั่วไปตามหลักเกณฑ์วิธีการและระยะเวลา ที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อ ๑๒๐/๒ ในกรณีที่พรรค กรรมการบริหารพรรค หรือบุคคลใดให้เงินทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดแก่สมาชิกซึ่งดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม และไม่ว่าจะให้เป็นประจำหรือเป็นครั้งคราว ถ้าการให้หรือรับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดนั้น ไม่เป็นความผิดตามมาตรา ๑๔๔ หรือมาตรา ๑๔๘ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ให้พรรค กรรมการบริหารพรรค หรือบุคคลนั้น แล้วแต่กรณี แจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบถึงการให้เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดนั้น ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่นายทะเบียนพรรคการเมืองกำหนด และให้ประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปด้วย

ห้ามมิให้สมาชิกซึ่งดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด จากบุคคลใดโดยไม่มีมูลอันจะอ้างได้ตามกฎหมาย เว้นแต่เงินที่ได้มีการแจ้งไว้ตามวรรคหนึ่ง

ข้อ ๑๒๐/๓ ให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารพรรค ที่จะต้องตรวจสอบและควบคุม มิให้มีการนำเงินหรือทรัพย์สินของพรรคไปใช้จ่ายเพื่อการอื่นใดนอกจากที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๒๐/๑ และข้อ ๑๒๐/๒

หมวด ๑๓

การเลิกพรรค สาขาพรรค

และตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

ข้อ ๑๒๑ การเลิกพรรค สาขาพรรค และตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดให้เป็นไป ตามมติคณะกรรมการบริหารพรรค

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

รายชื่อคณะกรรมการบริหารพรรคเสมอภาค

รายชื่อคณะกรรมการบริหารพรรคเสมอภาค จำนวน ๑๙ คน ประกอบด้วย

๑. นางรฎาวัญ วงศ์ศรีวงศ์ หัวหน้าพรรค ๒. นายนิติธร สีเขียว เลขาธิการพรรค เหรัญญิกพรรค ๓. นางสาวชริตา พลพานิชย์ ๔. นายณัฐพล ปัญญากอง นายทะเบียนสมาชิกพรรค ๕. นายสถิตย์พันธ์ ธรรมสถิตย์ กรรมการบริหารพรรค ๖. นายสันติ พันธโคตร กรรมการบริหารพรรค ๗ พลตรีถิรเดช ทรัพย์เขื่อนขันธ์ กรรมการบริหารพรรค ๘. พลตรีรัชพล สุทนต์ กรรมการบริหารพรรค ๙. นายฐานพัฒน์ กาญจนสินิทธ์ กรรมการบริหารพรรค ๑๐. นางรัตนจันทร์ ศีลสัมฤทธิ์ กรรมการบริหารพรรค ๑๑. นายวุฒิภัทร แสงทอง กรรมการบริหารพรรค ๑๒. นายธนบดี ศรีศักดิ์ กรรมการบริหารพรรค ๑๓. นางสาวบุศราทิพย์ องค์คุณารักษ์ กรรมการบริหารพรรค ๑๔. นายอชิรพัฒน์ สิงห์ทรายขาว กรรมการบริหารพรรค ๑๕. นางสาวสุชีรา สามกษัตริย์ กรรมการบริหารพรรค ๑๖. นางสาวฐิติพร ฌานวังศะ กรรมการบริหารพรรค ๑๗. นายจิณณะ โสตะจินดา กรรมการบริหารพรรค ๑๘. นายณัทชลัช ผดุงสรรพ กรรมการบริหารพรรค ๑๙. นางสาวพลอยพรม ข้ำดี กรรมการบริหารพรรค

> ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ พันตำรวจเอก จรุงวิทย์ ภุมมา นายทะเบียนพรรคการเมือง